

Лекція 6

ПРАВОВИЙ СТАТУС НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

1. Статус Національного агентства з питань запобігання корупції: правове забезпечення, структура.
2. Організація діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції: напрямки діяльності, гарантії незалежності.
3. Права Національного агентства з питань запобігання корупції.
4. Цифрова трансформація Національного агентства з питань запобігання корупції
5. Міжнародне співробітництво Національного агентства з питань запобігання корупції.

1. Статус Національного агентства з питань запобігання корупції: правове забезпечення, структура

Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство, НАЗК) є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику.

Національне агентство, у межах, визначених законами, є *відповідальним* перед Верховною Радою України і *підконтрольним їй* та *підзвітний* Кабінету Міністрів України.

Національне агентство утворюється Кабінетом Міністрів України. Питання діяльності Національного агентства у Кабінеті Міністрів України представляє Голова Національного агентства.

Правову основу діяльності Національного агентства становлять:

- Конституція України,
- міжнародні договори, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України,
- Закон України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року,
- Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 березня 2011 року
- Закон України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 року
- Постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2016 №246 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби»;
- Наказ Національного агентства з питань запобігання корупції від 18.01.2021 № 11/21 «Про затвердження Порядку проведення перевірок організації роботи із запобігання і виявлення корупції»
- Наказ Національного агентства з питань запобігання корупції від 29.01.2021 № 26/21 «Про затвердження Порядку проведення повної

перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» та інші нормативно-правові акти.

Структура НАЗК. Керівництво діяльністю Національного агентства здійснює його Голова, який призначається на посаду та звільняється з посади Кабінетом Міністрів України в порядку, визначеному Законом України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року. Голова Національного агентства призначається строком на чотири роки. Одна і та сама особа не може обіймати посаду Голови Національного агентства два строки підряд.

Головою Національного агентства з питань запобігання корупції (ст.5 Закону)	
<i>може бути</i>	<i>не може бути особа</i>
громадянин України	за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена
не молодший тридцяти п'яти років	має судимість за вчинення кримінального правопорушення, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи);
має вищу освіту	притягалася на підставі обвинувального вироку, який набрав законної сили, до кримінальної відповідальності за вчинення корупційного злочину або на яку протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією;
володіє державною мовою	позбавлена права відповідно до вироку суду, що набрав законної сили, займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави, або обіймати певні посади;
добросесний	протягом двох років до подання заяви на участь у конкурсі на зайняття цієї посади входила до складу керівних органів політичної партії або перебувала у трудових чи інших договірних відносинах з політичною партією;
компетентний	не подала відповідно до цього Закону декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік;
здатний за своїми діловими та моральними якостями,	не пройшла спеціальну перевірку або не надала згоди на її проведення.
освітнім і професійним рівнем,	
станом здоров'я виконувати відповідні службові обов'язки.	

Повноваження Голови Національного агентства припиняються у зв'язку із закінченням строку його повноважень або Кабінетом Міністрів України достроково у випадках, передбачених законом (ч.3 ст.5 Закону «Про запобігання корупції»). Голова Національного агентства може мати трьох заступників, яких він призначає на посаду та звільняє з посади.

Голова Національного агентства призначається відповідно до результатів відкритого конкурсного відбору. Організацію та проведення конкурсного відбору здійснює Конкурсна комісія з відбору на посаду Голови Національного агентства

Щоб подати заявку для участі в конкурсі на вакансії НАЗК

1. Зареєструйтеся на сайті career.gov.ua.

2. На головній сторінці в полі “Державний орган” введіть “Національне агентство з питань запобігання корупції” та натисніть кнопку “Знайти вакансії”.

3. Оберіть вакансію, яка вас цікавить та подайте документи. Зверніть увагу на кінцевий термін подачі документів.

Для оформлення документів для працевлаштування в НАЗК ви можете скористатися такими бланками та формами.

Для підготовки до тестування для працевлаштування на державну службу ви можете використовувати онлайн-тести.

2. Організація діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції: напрямки діяльності, гарантії незалежності

Організаційне, інформаційно-довідкове та інше забезпечення діяльності Національного агентства здійснює його апарат. Положення про апарат Національного агентства і його структура, а також положення про самостійні структурні підрозділи апарату затверджуються Головою Національного агентства. Гранична чисельність працівників апарату Національного агентства затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням Голови Національного агентства. Рішенням Голови Національного агентства можуть створюватися не більше шести територіальних органів Національного агентства, територія діяльності яких може не збігатися з адміністративно-територіальним поділом.

НАЗК працює за такими напрямками:

- аналізує ситуацію з корупцією в Україні та розробляє відповідну Антикорупційну стратегію та державну програму з її реалізації, а також координує виконання цих документів;
- виявляє корупційні норми у законодавстві та проектах актів;
- контролює дотриманням правил етичної поведінки, законодавства щодо запобігання конфлікту інтересів у діяльності публічних службовців;
- координує та надає методичну допомогу державним органам та органам місцевого самоврядування у виявленні та усуненні корупціогенних ризиків у їх діяльності, погоджує та контролює виконання антикорупційних програм у цих органах;
- контролює та перевіряє декларації публічних службовців, проводить моніторинг способу їх життя;
- стежить за дотриманням обмежень щодо фінансування політичних партій, законним та цільовим використанням партіями виділених з державного бюджету коштів, своєчасністю подання партіями відповідних звітів та достовірністю включених до них відомостей, розподіляє виділені з державного бюджету кошти на фінансування статутної діяльності політичних партій.

- співпрацює з викривачами корупції, надає їм правовий та інший захист;
- адмініструє:
 - Єдиний державний реєстр декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;
 - Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення;
 - Єдиний державний реєстр фінансових звітів політичних партій.
- НАЗК співпрацює з іншими державними органами для реалізації антикорупційної політики України.

Гарантії незалежності Національного агентства:

- 1) спеціальний статус Національного агентства;
- 2) особливий порядок відбору, призначення та припинення повноважень Голови Національного агентства;
- 3) особливий, встановлений законом порядок фінансування та матеріально-технічного забезпечення Національного агентства;
- 4) належні умови оплати праці Голови, заступників Голови Національного агентства та службовців апарату Національного агентства, визначеними цим та іншими законами;
- 5) прозорість його діяльності;
- 6) інші способи, визначені Законом України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року.

Голова, заступник Голови Національного агентства та службовці апарату Національного агентства під час виконання покладених на них обов'язків є представниками влади, діють від імені держави і перебувають під її захистом.

Використання Національного агентства в партійних, групових чи приватних інтересах не допускається. Діяльність політичних партій в Національному агентстві забороняється. Забороняється втручання державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, політичних партій, громадських об'єднань, інших осіб в діяльність Національного агентства з виконання покладених на нього обов'язків.

Будь-які письмові чи усні вказівки, вимоги, доручення тощо, спрямовані до Національного агентства чи його працівників, що стосуються повноважень Національного агентства, але не передбачені законодавством України, є неправомірними та не повинні виконуватися. У разі отримання такої вказівки, вимоги, доручення тощо працівник Національного агентства невідкладно інформує про це в письмовій формі Голову Національного агентства.

Уповноваженими особами Національного агентства є Голова, заступник Голови Національного агентства, а також інші посадові особи, уповноважені Головою Національного агентства.

З метою організації та здійснення заходів із запобігання та виявлення корупції, передбачених Законом про запобігання корупції, утворюються (визначаються) уповноважені підрозділи (уповноважені особи) з питань запобігання та виявлення корупції.

3.Права Національного агентства з питань запобігання корупції

Національне агентство з метою виконання покладених на нього повноважень має такі права:

1) одержувати в установленому законом порядку за письмовими запитами від державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання незалежно від форми власності та їх посадових осіб, громадян та їх об'єднань інформацію, у тому числі з обмеженим доступом, необхідну для виконання покладених на нього завдань;

2) мати безпосередній автоматизований доступ до інформаційно-телекомунікаційних і довідкових систем, реєстрів, банків даних, у тому числі тих, що містять інформацію з обмеженим доступом, держателем (адміністратором) яких є державні органи або органи місцевого самоврядування, користуватися державними, у тому числі урядовими, засобами зв'язку і комунікацій, мережами спеціального зв'язку та іншими технічними засобами. Отримання інформації з Єдиного реєстру досудових розслідувань здійснюється у порядку та обсязі, визначених спільним наказом Національного агентства та Генерального прокурора.

Обробку такої інформації Національне агентство здійснює з дотриманням законодавства про захист персональних даних та забезпечення таємниці, що охороняється законом;

3) отримувати інформацію з відкритих баз даних, реєстрів іноземних держав, у тому числі після внесення плати за отримання відповідної інформації, якщо така плата вимагається для доступу до інформації;

4) залучати у встановленому порядку до виконання окремих робіт, участі у вивченні окремих питань науковців, у тому числі на договірній основі, працівників державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування;

5) створювати комісії та робочі групи, організувати конференції, семінари і наради з питань запобігання і протидії корупції;

6) приймати з питань, що належать до його компетенції, обов'язкові для виконання нормативно-правові акти;

7) отримувати заяви фізичних та юридичних осіб про порушення вимог цього Закону, проводити за власною ініціативою перевірку можливих фактів порушення вимог Закону про запобігання корупції;

8) проводити перевірки організації роботи із запобігання і виявлення корупції в державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування, юридичних особах публічного права та юридичних особах, зазначених у частині другій статті 62 Закону про запобігання корупції, зокрема щодо підготовки та виконання антикорупційних програм, створення та функціонування внутрішніх і регулярних каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією

правопорушень, інших порушень Закону про запобігання корупції, захисту викривачів;

9) вносити приписи про порушення вимог законодавства щодо етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, інших вимог та обмежень, передбачених Законом про запобігання корупції, захисту викривачів;

10) отримувати від осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання незалежно від форми власності, їх посадових осіб, громадян та їх об'єднань письмові пояснення з приводу обставин, що можуть свідчити про порушення правил етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, інших вимог та обмежень, передбачених Законом, щодо достовірності відомостей, зазначених у деклараціях осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

11) отримувати від осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняних до них осіб, працівників юридичних осіб публічного права та юридичних осіб, зазначених у частині другій статті 62 Закону про запобігання корупції, письмові пояснення з приводу обставин, що можуть свідчити про порушення вимог цього Закону щодо захисту викривачів;

12) звертатися до суду із позовами (заявами) щодо визнання незаконними нормативно-правових актів, індивідуальних рішень, виданих (прийнятих) з порушенням встановлених Законом про запобігання корупції вимог та обмежень, визнання недійсними правочинів, укладених внаслідок вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;

13) у разі встановлення ним доказів того, що особа, уповноважена на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, набула необґрунтовані активи або що такі активи набула інша особа за її дорученням чи в інших передбачених статтею 290 ЦПК України випадках, - порушувати перед Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою або у визначених законом випадках - перед Офісом Генерального прокурора питання щодо звернення до суду з позовом про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави;

14) затверджувати методологію оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, проводити аналіз антикорупційних програм органів влади та надавати обов'язкові для розгляду пропозиції до таких програм;

15) ініціювати проведення службового розслідування, вжиття заходів щодо притягнення до відповідальності осіб, винних у вчиненні корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, надсилати до інших спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції матеріали, що свідчать про факти таких правопорушень;

16) складати протоколи про адміністративні правопорушення, віднесені законом до компетенції Національного агентства, застосовувати передбачені законом заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення;

Нормативно-правові акти Національного агентства підлягають державній реєстрації Міністерством юстиції України та включаються до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів. Акти Національного агентства оприлюднюються шляхом їх розміщення на офіційному веб-сайті Національного агентства.

Контроль за діяльністю Національного агентства. Контроль за витрачанням Національним агентством коштів здійснюється Рахунковою палатою шляхом проведення аудиту один раз на два роки. Громадський контроль за діяльністю Національного агентства забезпечується через Громадську раду при Національному агентстві, яка складається з 15 осіб та формується відповідно до результатів відкритого та прозорого конкурсу.

4. Цифрова трансформація Національного агентства з питань запобігання корупції

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЗК	
Квітень 2020	Розроблено та затверджено вимоги до захисту анонімних каналів зв'язку, через які здійснюються повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»
Травень 2020	Один з перших державних органів, який призначив керівника з цифрової трансформації Національного агентства. Завдяки цьому агентство зможе ефективніше впроваджувати цифрові рішення та трансформації у своїй діяльності
Червень 2020	Запроваджено порядок автоматизованого розподілу обов'язків з проведення перевірок між уповноваженими особами Національного агентства
Липень 2020	Запущено в тестовій експлуатації електронний реєстр фінансових звітів політичних партій. Створення Реєстру – це ще один крок для перетворення партій з «виборчих проєктів», які фінансуються фінансово-промисловими групами, на організації, що справді виражають волю виборців
Вересень 2020	Представлено оновлений дизайн, функції та розділи вебсайту Національного агентства. Оновлений вебсайт спростить процес спілкування між громадянами та державою і відкрито та доступно показуватиме результати діяльності НАЗК
Жовтень 2020	Оновлено дизайн, функції та розділи бази знань та роз'яснень Національного агентства. База знань – це бібліотека, за допомогою якої можна у будь-який час легко і швидко отримати офіційну інформацію чи пояснення від НАЗК. Тобто витратити зусилля на листи чи дзвінки у контакт-центр – не потрібно.
Грудень 2020	Оновлено єдиний державний реєстр декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.
Січень 2021	Впроваджено електронне звітування антикорупційних уповноважених (складова антикорупційного порталу)

2021 Оновлення єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення
2021 Запуск порталу каталог корупційних ризиків (складова антикорупційного порталу)
2021 Запуск он-лайн платформи моніторингу Антикорупційної стратегії та Державної програми з її виконання на 2020 – 2023 роки
2021 Запуск порталу «Приховані інтереси»
2021 Запуск Єдиного порталу для повідомлень викривачів
2021 Запуск Системи управління справами НАЗК
2021-2022 Розвиток відкритих даних НАЗК
2022 Запуск антикорупційного порталу

5. Міжнародне співробітництво НАЗК

Міжнародне співробітництво НАЗК включає в себе співпрацю з державними органами, неурядовими організаціями іноземних держав та міжнародними організаціями, а також обмін інформацією з компетентними органами іноземних держав та міжнародними організаціями (Джерело: https://nazk.gov.ua/uk/departament-koordinatsiyi-antikoruptsiynoyi-polityky__trashed/mizhnarodna-spivpratsya/).

Меморандуми про порозуміння і співпрацю

Напрямки діяльності Національного агентства	Напрямки співпраці за Меморандумами
<u>Меморандум про порозуміння і співпрацю між Національним агентством з питань запобігання корупції та Бюро із запобігання та боротьби з корупцією Латвійської Республіки</u>	
Запобігання та виявлення корупції	Обмін досвідом та позитивною практикою у сфері превентивної діяльності
	Обмін інформацією та реалізація проектів, що становлять спільний інтерес
<u>Протокол про співпрацю між Національним агентством з</u>	

<p><u>питань запобігання корупції та Антикорупційним генеральним директором Міністерства внутрішніх справ Румунії у сфері запобігання корупції</u></p>	
<p>Запобігання та виявлення корупції</p>	<p>Оцінка корупційних ризиків на секторальному р виникнення та розробка заходів щодо їх усунення</p>
<p>Організація спільних семінарів, круглих столів, конференцій, тренінгів</p>	
<p>Імплементация та моніторинг антикорупційних заходів</p>	
<p><u>Меморандум про порозуміння і співпрацю між Національним агентством та Національним антикорупційним органом Республіки Італія</u></p>	
<p>Антикорупційна політика</p>	<p>Обмін спеціалістами та експертами, а також організація візитів і зустрічей; організація спільних семінарів, круглих столів, конференцій, тренінгів; імплементация та моніторинг антикорупційних заходів;</p>
<p>Врегулювання конфлікту інтересів</p>	<p>Проведення взаємних консультацій та обмін інформацією щодо виявлення, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів; навчання та підготовка державних службовців з етики та доброчесності; інформаційні заходи, спрямовані на підвищення обізнаності громадськості щодо запобігання корупції</p>
<p><u>Протокол про наміри між Національним агентством та Центром зі зниження ризиків корупції в оборонній секторі (CIDS)</u></p>	
<p>Запобігання та виявлення корупції</p>	<p>Розробка методології для визначення ризиків корупції та інших заходів, які сприятимуть зниженню ризиків корупції в Міністерстві оборони України, в рамках Державної Програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015-2017 роки та Закону України «Про запобігання корупції»; надання інформації та проведення консультацій, зокрема щодо заходів зі зниження ризиків корупції</p>

	серед державних службовців
<u>Угода про партнерство між Національним агентством та Agriteam Canada Consulting Ltd. (EDGE)</u>	
Запобігання та виявлення корупції	Впровадження внутрішніх процедур Національного агентства, які передбачають механізм обробки повідомлень про корупцію; розробка методичних рекомендацій щодо організації роботи з обробки повідомлень про корупцію для застосування іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, у тому числі з викривачами; розробка та впровадження просвітницьких (комунікаційних) програм (заходів) для громадськості з питань повідомлення про корупцію та захисту викривачів
Антикорупційна політика	Надання допомоги у підвищенні рівня знань працівників Національного агентства, а також працівників інших державних органів та органів місцевого самоврядування
Адміністративно-господарське забезпечення	Організаційно-технічна підтримка механізму обробки повідомлень про корупцію із застосуванням кращих практик та сучасних технологій (спеціальна телефонна лінія Національного агентства, інтернет-канали отримання і обробки повідомлень, тощо)
<u>Протокол про порозуміння і співпрацю між Національним агентством та Міжнародною фундацією виборчих систем (IFES)</u>	
Запобігання політичній корупції	Налагодження зв'язків та обміну досвідом між Національним агентством та органами адміністрування виборів; проведення заходів (конференцій, круглих столів, семінарів тощо) із залученням іноземних та українських експертів у галузі політичного фінансування, представників органів контролю за політичним фінансуванням інших країн; надання допомоги у розробці внутрішніх процедур Національного агентства, які передбачають стандартизацію процесів і процедур державного управління, що дозволить запобігати корупції, яка підриває демократичний процес; надання допомоги у розробці та впровадженні стратегічного плану діяльності Національного агентства; підготовка методичних посібників для працівників Національного агентства, а також інших осіб, залучених до політичного фінансування; надання допомоги у розробці проектів підзаконних нормативно-правових актів, що належать до компетенції Національного агентства

Антикорупційна політика	Налагодження зв'язків та обміну досвідом між Національним агентством з питань запобігання корупції та органами контролю за політичним фінансуванням інших країн; надання допомоги у розробці та запровадженні ефективної моделі навчання суб'єктів, залучених до політичного фінансування, зокрема представників політичних партій, організацій громадянського суспільства, журналістів тощо (розробка навчальної програми та планування навчання, розробка навчальних матеріалів, проведення навчання); надання допомоги у розробці та впровадженні програм просвіти виборців щодо політичного фінансування;
Адміністративно-господарське забезпечення	Надання допомоги у впровадженні новітніх технологій у роботі Національного агентства з питань запобігання корупції, в тому числі закупівля обладнання, закупівля або розробка програмного забезпечення

Література

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст.141.
2. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 4. Ст.43.
3. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст.2056.
4. Антикорупційна політика та запобігання корупції в публічному управлінні: навч. посіб. / І. С. Бондар, В. Г. Горник, С. О. Кравченко, В. В. Кравченко. К. : Вид-во Ліра-К, 2016. 192 с.
5. Банчук О. Запобігання і протидія корупції в органах місцевого самоврядування: практ. посіб. Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO. К.: ТОВ «СОФІЯ – А», 2012. 88 с.
6. Державна антикорупційна політика і запобігання та протидія корупції на публічній службі в органах державної влади і органах місцевого самоврядування : монографія / авт. кол. : В. В. Василевич, Т. Е. Василевська, А. В. Савченко, В. Л. Федоренко (кер. авт. кол.) та ін. ; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. Л. Федоренка. К. : Ліра-К, НАДУ, 2016. 524 с.
7. Заброда Д.Г. Державна антикорупційна політика в Україні: теорія, правова основа, інституціоналізація: монографія; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Сімф. : Кримнавчпеддержвидав, 2013. 367 с.
8. Запобігання корупції у запитаннях і відповідях: посібник для суддів. К.: Ваіте, 2017. 146 с.
9. Коломоєць Т. О. Проблеми правового регулювання державної служби в Україні: навч. посіб. для студ. магістр. юрид. ф-ту ден. та заоч. форм навч. затв. МОНМСУ. Запоріжжя : ЗНУ, 2012. 400 с.

10. Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції». Київ: Юрінком Інтер, 2020. 348 с.

11. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції»/ Наук. ред. Хавронюк М. І. К.: Ваїте, 2018. 472 с.

12. Реформа державної служби у питаннях та відповідях: практичний посібник для керівників служб управління персоналом / [М. Канавець (кер. авт. колективу), Ю. Лихач, А. Кукуля, І. Рошин, О. Романюк, А. Астапов; за заг. ред. К. Ващенко]. К.: Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2016. 176 с.

13. Офіційний веб-сайт Національного агентства з питань запобігання корупції. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/>